

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio LI. Ejusdem argumenti cum praecedente, quæ in hac confirmatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO LI.

Ejusdem argumenti cum præcedente, quæ in hac
 confirmatur.

R. P. D. PIROVANO.

Melevitana Præminentiarum.

Luna 3. Decembris 1629.

SUMMARIUM.

- 1 Jurisdictio Marescialli Ordinis Hierosolym. non se extendit ad familiares Magni Magistri habentes qualitatem familiarium in Palatio servientium, ut inter illos pacem possit componere, & numero 20.
- 2 Text. in L. Cubicularios C. de Præp. Sac. Cubic. L. fin. C. de Castr. & Min. & L. 2. de Decan. lib. 12. loquuntur solum in Cubiculariis Imperatoris, & Augustæ.
- 3 Familiares Principum inferiorum, non eximantur à jurisdictione Ordinariorum, ratione solius Familiaritatis Principis.
- 4 Familiares Principum pro pace componenda possunt conveniri ad Ordinarius locorum.
- 5 Forum in loco delicti Commissi, quis sortitur.
- 6 Exemptio personalis non suffragatur, quando committitur delictum sub jurisdictione alterius Principis.
- 7 Exemptio personalis, Familiarium Principis servanda est, ubi Princeps residet.
- 8 Index inferior, in loco, ubi Princeps domi-

- dominans habitat, nec habet, nec dicitur habere Territorium separatum, & num. 10.
- Nec potest ius dicere in Officiales, vel familiares Principis illo inconsulto, vel non permittente, num. 8.
9. Conveniendus est familiaris Principis coram suo Iudice, vel coram eo, cui haec facultas & Iurisdictione a Principe fuit concessa.
11. Privilegium concessum per Imperatorem suis Familiaribus, extendi non debet ad privilegia aliorum Principum inferiorum.
12. Privilegia sunt stricti iuris, & restringenda ad sensum verborum.
13. Superior dominans, in suo Palatio potest dici Imperator.
14. Magnus Magister Religionis Hierosolymitana dicitur Superior, & Dux belli.
15. Melita Principatus iura non sunt absoluta, cum respectu domini Magnus Magister recognoscit Regem Siciliae.
16. Superior Religiosus ratione magna Superioritatis uti potest privilegio Ecclesiastico, ut familiares non conveniantur ab Ordinario.
17. Princeps Superiorem recognoscens respectu subditorum omnia potest, quae possunt alii princeps.
18. Familiares Principum tunc videntur exempti ab Iurisdictione Ordinarii, quando deputantur alii Iudices.
19. Iudicibus censetur adempta Iurisdictione per deputationem novorum Iudicum.

Domini perstitit in jam resolutis 18. Maji praeteriti: quia Iurisdictione Mareficali non se extendit ad familiares Magni Magistri habentes qualitatem Familiarium in Palatiis servientium, commensalitatibus scilicet, & servitiis, ut inter illos pacem componere possit leg. de Cubicular. C. de Praeposit. sac. Cubicul. l. ultima C. de Castr. & Ministr. l. 2. C. de Decan. lib. 12.

Non obstat, quod iura praedicta loquantur in solis Cubiculariis Imperatoris, & Augustae, qui inhaerent penetralibus, & intimis secretis Supremi Principis, non autem in Familiaribus aliorum Principum inferiorum, qui non eximuntur à Iurisdictione Ordinarii ratione solius Familiaritatis Principis. Alvaroz. de pacetenen. §. si Ministeriales numero primo, Praepos. numero secundo, Bald. in §. si quinque solidos eodem titulo, Isernia numero primo, Balzeran. numero primo, & seq. Convenientes in hac parte, ut servitores scutiferi, seu Familiares Principum pro pace componenda possint conveniri ab Ordinariis locorum per rationes ejusdem textus.

Quia, etsi lex praedicta sit Imperialis nempe Federici, & de inferioribus

notibus Principibus, & Dominis loquatur, & per consequens
 Familiaribus illorum, non autem Imperialis dignitatis, & dispositioni
 conveniat, ut quis sortiatur forum in loco delicti commissi, *L. prima C. de
 r. s. d. h. omni. Ind. cap. 1. de raptor. Farinac. quest. crimin. 7. numero primo. Me
 6* exemptio personalis suffragatur, quando committitur delictum sub jurisdictione
*ro compt. Rot. decisioe decima quinta, finali numero quinto, vers. item ponderat de
 quando agitur de exercitio jurisdictionis Judicum, qui subordinatur ad
 randa, vel puniendi delicta in loco, ubi Princeps residet; tunc servanda est
 7* personalis exemptio familiarium ejusdem Principis: quia Judex inferior in loco
 ubi Princeps dominans habitat, nec habet, nec dicitur habere Territorium
 diverſum, aut separatam, nec potest jus dicere in Officiale, aut familiarium
 Principis illo inconsulto, aut permitteate. *Bar. in L. in Officiali. C. de offi
 8* *Reſtor. Provinc. Guido Papa. decis. 328. numero 1. Boer. decis. nona, numero
 Sed præterea si familiaris Principis delinqueret in Territorio separato, ab illius
 Mel. te, ubi Magnus Magister Residentiam tenet, ejusdem tamen domini, de
 9* Principis, nihilominus citatus non teneretur coram illo comparere; sed coram
 suo Judice esse conveniendus, nempe Magistro Officiorum, vel *Strid
 co, vel corameo, cui hæc facultas, & Jurisdictione à Principe fuerit concessa. Lit.
 à penna in L. fin. circa finem C. de veteran. Etia Belzeran, in dicto §. si
 10* *rescials numero sexto. Limitat dispositionem illius textus; propterea cum Ma
 resciallus Judex inferior, nec habeat Territorium diverſum, aut separatam,
 tenetur servare privilegium exemptionis familiaribus Domus ejusdem Principis,
 nec inter eos ad componendas paces se intermittere potest.*

Non obstat si Mareſciallus dispositione dicti §. *si Ministeriales* juri non
 possit, adhuc tamen de tali exemptione non constat, ex quo privilegium con-
 cessam per Imperatorem suis familiaribus ad privilegia aliorum Principum in-
 11 feriorum extendi non debeat, tanquam stricti juris, & restringendum ad sen-
 sum verborum. *Franc. in cap. volentes numero secundo de privileg. in 6. C. in
 12* *cap. per exemptionem numero quinto, eodem Titulo Ias. in L. 1. numero 4. ff. de com-
 su. Princip.*

Quia decisio causæ satisfacti huic objecto, nam quilibet Superiori do-
 minans in ejus Palatio dici potest Imperator, sicuti & ipse Ma-
 13 gnus Magister dicitur Superior & Dux Belli: Propterea conveniunt
 14 eadem privilegia Familiaribus eorum, cui conveniunt jura impe-
 randi

andi ratione identitatis rationis, ne distraherentur ab obsequio, & trahantur ad alia
iudicia, nec vim facit, quod jura principatus Melitæ non sint absoluta, cum respectu
alio domini magnus Magister recognoscat Regem Siciliæ, & respectu superioritatis
Ecclesiasticæ, sit tantummodò Abbas superior, quia si accipiatur tanquam superior
Ecclesiasticus, non est novum, quod ratione istius magnæ superioritatis, etiam uti Ec-
clesiastico debeatur privilegium, ut familiæ non conveniantur ab ordinario, ut in
exemptis de Episcopo, & aliis in eadem decisione causæ adductis; si verò assuma-
tur tanquam Princeps recognoscens superiorem, sufficit, quod respectu subditorum
omnia possit, quæ possunt alii Principes, sicut potest Magnus Magister, prout de
Duce Mediolani, Parmæ, Ferrariæ, respectu vè responderunt *Natta consil. 667. nu.*
18. Romm. junior. cons. 5. num. 95. vol. 1. Alsat. cons. 9. tom. 1. num. 13. lib. 3.

Neque dicatur, quod tunc dignoscitur concessum privilegium ad eximendos
familiares à jurisdictione Ordinarii, quando deputantur alii Judices, ex quo tunc
per deputationem novorum Judicum censetur adempta jurisdictione Ordinarii.
19
sumpt. num. 18. lib. 2. unde cum pro familiaribus Imperatoris, sive Magistro officio-
rum, Simiscalcho sit tributa hujusmodi jurisdicção, pro Magno Magistro autem nul-
lus habeat hanc jurisdictionem, inde dicebatur non esse ademptam ab Ordinario fa-
cultatem componendi pacem inter familiares Magni Magistri.

Quia Marefciallo agenti pro certa jurisdictione, vel ad certum genus causarum
decidendum, sufficit obtinere illi defectus jurisdictionis ex quo ad eum non pertinet
de Judice providere: sed vel jam est provisum per *L. cubicularios l. ultimam l. 2. supra*
allegatas, vel illi, penes quos omnimoda jurisdicção residet de Judice providebant.
Et ita, &c.

Ad Quæstionem 31. *Additio.*

Hospitalia quædam sunt exempta jure communi, quædam jure speciali, sive
per privilegium. Communi quidem jure ab Episcopi subjectione libera sunt
illa, quæ privata auctoritate non accedente superioris Ecclesiastici consensu
& ordinatione ædificantur. *Innocent. Hostien. & alii D. d. in cap. Ad hac de rebg. domib.*
Bald. cons. 319. lib. 5. Castrensis cons. 351. lib. 1. Episcopus enim non fundat jus suum in lo-
cis profanis, quamvis piis, sed eorum plena dispositio penes fundatorem remanet
ut not. *DD. in cap. inter dilectos de donat.* mortuo tamen fundatore ad Episcopi curam
pertinet, ut pia ejusdem fundatoris voluntas executioni mandetur per text. in *Auth.*
de Eccles. m. 5. si quis autem pro redemptione, atque ad eundem spectabit executores ne-
gligen-

H h